

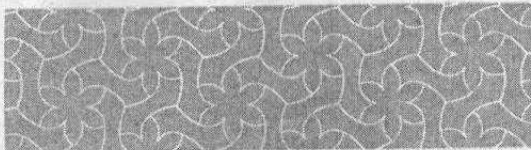
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.ketab.ir

پلج مراقبت

مقابله با اسلام ستیزی؛
راهکارهای معرفتی، انگیزشی، عملی

فاطمه اسحاقی

اسحاقی، فاطمه، ۱۳۵۹ -
 برج مراقبت: مقابله با اسلام ستیزی؛ راهکارهای معرفی، انگیزشی، عملی / فاطمه اسحاقی.
 قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، مرکز نشر هاجر، ۱۴۰۰.

۲۰۸ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۲۸۹-۱

فیبا / مسلسل: ۱۶۹۱

کتابنامه: ۱۸۷-۲۰۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 مقابله با اسلام ستیزی؛ راهکارهای معرفی، انگیزشی، عملی.
 اسلام ستیزی Islamophobia

اسلام -- بررسی و شناخت. Islam -- Study and teaching

مهدویت Mabdism

۷۵۹۸۶۶۱ ۲۹۷/۴۸۹ ۲۹۷/۴۸۹ BPT۲۹/۳

برج مراقبت

مقابله با اسلام ستیزی؛ راهکارهای معرفی، انگیزشی، عملی

ناشر: مرکز نشر هاجر (ناشر تخصصی زن و خانواده)

نویسنده: فاطمه اسحاقی ❀ نوبت چاپ: ۱۴۰۲/۳

شمارگان: ۳۰۰ نسخه ❀ تعداد صفحه: ۲۰۸ / رقعی

چاپ دیجیتال مبین ❀ قیمت: ۹۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۲۸۹-۱

نشانی: قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۰۲۵-۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

فهرست مطالب

..... سخن ناشر	۷
..... مقدمه	۹
..... فصل اول: راهکارهای ارتقای معرفت جهت مقابله با اسلام‌ستیزی	۲۳
..... ۱. بصیرت‌افزایی	۲۴
..... الف) ضرورت معرفت به اسلام تاب محمدی <small>ﷺ</small>	۲۶
..... ب) راهکارهای بصیرت‌افزایی دینی	۳۳
..... ۲. ارمغان‌های اسلام	۴۰
..... ۳. دفع شبهات اسلام‌ستیزان	۴۲
..... معارفهٔ فرق ضداسلامی	۴۸
..... یک) وهابیت	۵۱
..... دو) بهائیت و بابیه	۵۳
..... سه) صادق شیرازی	۵۶
..... ۴. معارفهٔ اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی	۵۹
..... الف) چیستی، چرایی، چگونگی اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی	۶۰
..... ب) ضرورت تداوم جنبش بیداری اسلامی	۶۴

- فصل دوم: راهکارهای ارتقای انگیزه جهت مقابله با اسلام‌ستیزی ۶۹
۱. تقویت انگیزه و امید در جامعه اسلامی ۷۰
  - الف) ارتقاء "اعتماد به نفس" و "عزت نفس" دینی و ملی ۷۴
  - ب) الگوی انگیزه بخش انقلاب اسلامی ایران ۷۸
  ۲. پاسداشت مراسم مذهبی ۸۲
  ۳. حمایت از تشکل‌های دین پژوه ۸۷
  - تشویق فعالان مذهبی ۹۱
  ۴. ترغیب حضور اجتماعی ۹۴
  ۵. به کارگیری استعداد جوانان ۹۸
  ۶. دکترین مهدویت ۱۰۴
  - الف) تجلی معرفت امام عصر عجل الله تعالی فرجه ۱۰۵
  - ب) تقویت بنیه‌ی تسلیم‌ناپذیری ۱۱۱
  - ج) پیشبرد آموزه‌های انتظار ۱۱۳
  - د) رسالت منتظران در مقابله با اسلام‌ستیزی ۱۱۶
  - هـ) آینده‌پژوهی حکومت دینی امام عصر عجل الله تعالی فرجه ۱۲۰
  - و) ارتقای پیروی از ولایت فقیه ۱۲۶
- فصل سوم: راهکارهای ارتقای عمل‌گرایی جهت مقابله با اسلام‌ستیزی ۱۳۱
۱. پایبندی به عمل‌گرایی در جامعه اسلامی ۱۳۱
  ۲. اعتلای فرهنگ اسلامی ۱۳۳
  - الف) بازنشر غنای فرهنگی ۱۳۴
  - ب) تدوین برنامه‌ریزی استراتژیک ۱۳۵
  - ج) تجلی دین‌مداری در عملکرد کارگزاران ۱۳۷
  ۳. برپایی فریضه امر به معروف و نهی از منکر ۱۳۹
  ۴. منع نفوذ اسلام‌ستیزان در امور مسلمان‌ها ۱۴۲

- ۱۴۳ ..... الف) خودکفایی علمی، پرورش مهارت‌ها
- ۱۴۵ ..... ب) تقویت آمادگی دفاعی
- ۱۴۹ ..... ج) اقتدار سیاسی، حاکمیت ولایت فقیه
- ۱۵۴ ..... د) جهاد اقتصادی، خودکفایی اقتصادی
- ۱۵۶ ..... ۵. گسترش تبلیغات اسلامی
- ۱۵۶ ..... الف) فضای رسانه‌ای اسلامی
- ۱۶۰ ..... ب) ارتباط روحانیت با مردم
- ۱۶۲ ..... یک) تبلیغ چهره به چهره
- ۱۶۴ ..... دو) حضور مبلغان دینی در مراکز آموزشی
- ۱۶۶ ..... سه) تبلیغ فرادینی
- ۱۶۹ ..... ۶. جدیت در تربیت دینی فرزندان
- ۱۷۱ ..... رسالت مادران مربی
- ۱۷۳ ..... یک) پوشش مادران مربی
- ۱۷۶ ..... دو) دانش افزایی مادران جامعه اسلامی
- ۱۷۷ ..... ۷. تقریب مذاهب
- ۱۷۸ ..... الف) تکیه بر اتحاد ادیان آسمانی
- ۱۷۹ ..... ب) ترویج سنت‌های مشترک
- ۱۸۱ ..... ج) اعلان وحدت اسلامی
- ۱۸۳ ..... د) افشای سست عنصری روابط اسلام‌ستیزان
- ۱۸۷ ..... کتاب‌نامه

مقدمه

طبیعتاً با آوردن نام اسلام، آموزه‌های آخرین دین الهی، شریعتی را که پیامبر اعظم به جهانیان عرضه داشت، به ذهن‌ها خطور می‌کند. بدیهی است که تمام ادیان الهی، پیروانی دارند که به آموزه‌های دین خود معتقد هستند. این اعتقاد موجب نوعی پایبندی می‌شود تا دینداران را به دفاع از دین در مقابل دین‌ستیزان برانگیزاند.

همان‌طور که تاریخ نیز شاهد آن است از زمان ظهور اسلام تاکنون ستیزه‌جویانی قصد خنثی‌سازی به اسلام و پیروان این آیین را داشته‌اند. این ستیزه‌ها نیز در همه دوران‌ها و مجرور داشته‌ها ولی در هر زمان به شیوه خاصی به اجرا درآمده است. قابل توجه است هرچند اسلام ستیزی در دوره کنونی به صورت فیزیکی هم صورت می‌گیرد؛ اما با پیشرفت شیوه‌های جدید در اختیار گرفتن اذهان عمومی، این ستیزه‌ها اکثراً از شکل فیزیکی به شیوه‌های فکری و اثرگذاری ذهنی تغییر شکل داده است.

در حقیقت اسلام ستیزان زمانی با استفاده از قدرت، تهدید، خشونت، اقدامات عملی، اشغال کردن سرزمین‌های اسلامی و استفاده از جنگ‌های نظامی اسلام ستیزی می‌کردند، نمونه‌های آن کشورهایمانند عراق، سوریه، بحرین و... است؛ اما امروزه با بهره‌گیری از ترفندهای جدید از جمله سینما، تلویزیون، ماهواره‌ها و رسانه‌هایی که در اختیار دارند به خصوص با انحراف اندیشه‌ها و حقایق و با ایجاد نوعی هراس از آیین اسلام به اسلام ستیزی

می پردازند و اهداف خود را دنبال می کنند.^۱ در این کتاب این موارد طرح و راهکارهای مقابله با آن مطرح می شود.

به عنوان مثال، ناشران متعصب وهابی با دستور حاکمان سعودی با جدّیت فراوانی کتاب های ضدشیععه را چاپ و در داخل و خارج از عربستان، میان مسلمان ها و غیرمسلمان های سراسر دنیا - بیشتر به صورت اهدایی - توزیع می کنند.^۲ از جمله مهم ترین اقدامات ستیزه جویانه می توان به فتنه گران اسلام ستیز اشاره کرد. گاه پیش می آید فتنه گران در پوشش اسلام، اقدام به فتنه گری کرده و به منظور اسلام ستیزی به اجرایی کردن نقشه های ضداسلامی خود می پردازند.

امام خمینی علیه السلام فرمودند: «آنهايي که مدعی اسلام بودند، با اسم اسلام، اسلام را کوبیدند و با اسم قرآن، امام علی علیه السلام را از مقصد بازداشتند، با حربۀ قرآن، معاویه، علی علیه السلام را شکست داد»^۳. بنابراین فتنه گری های برخی اسلام ستیزان به ظاهر مسلمان، یکی از روش های اسلام ستیزی است مطابق با قرآن کریم، فتنه گری از قتل هم بدتر است.^۴ از دیگر اقدامات غیر فیزیکی که در جهت ستیزه با اسلام به کار گرفته شده است، می توان به اختصار به موارد زیر اشاره کرد:

۱. تهمت زدن و ترور شخصیتی؛ همان گونه که امام خمینی علیه السلام اشاره می کنند، یکی از روش های اسلام ستیزان، تهمت زدن به افراد مذهبی در جهت مخدوش کردن چهره آنان به عنوان یک مسلمان است. این عمل به وسیله شایعه پراکنی، توهین و ناسزا، جعل سند، دروغ پردازی و تکیه بر نقاط ضعف

۱. حمید قلندری بردسیری، جنگ نرم و موج بیداری اسلامی، ص ۸۷.

۲. سید توقیر عباس کاظمی، شیعه ستیزی در دنیای معاصر، ص ۱۶۵.

۳. حمید نگارش، همان، ص ۷۳.

۴. «وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ» (بقره: ۱۹۱)؛ «و فتنه [شرك، بت پرستی، آزار مردم و بیرون راندنشان از خانه و کاشانه]

از قتل و کشتار بدتر است».

احتمالی انجام می‌شود که معمولاً چهره شخصیت مورد نظر را تخریب می‌کند و گاه تا جایی پیش می‌رود که زمینه‌ساز ترور فیزیکی وی می‌گردد.^۱

۲. ترور فیزیکی و افراد؛ یکی دیگر از روش‌های اسلام‌ستیزان ترور فیزیکی شخصیت‌های مسلمان است.^۲

۳. نشر اکاذیب و عیب‌جویی؛ امام خمینی رحمته‌الله علیه می‌فرماید: بعضی‌ها هیش ضرر می‌زند به حیثیت اسلام، بعضی‌ها هیش ضرر می‌زند به نظام، بعضی‌ها هیش ضرر می‌زند، حتی در قوای نظامی.^۳

۴. تحقیر فرهنگ اسلامی و اشاعه فرهنگ نادرست؛ امام خمینی رحمته‌الله علیه معتقد است که فرهنگ، مبدأ همه خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت است و بالاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت دارد و هویت آن جامعه را تشکیل می‌دهد، فرهنگ آن جامعه است و با انحراف فرهنگ، هرچند جامعه، قدرتمند و قوی باشد، پوچ و میان‌تهی است.^۴

چنان‌که یکی از مقامات رسمی دولت فرانسه در مصاحبه با خبرگزاری BCC درباره علت تصویب قانون منع حجاب می‌گوید: «این قانون، وسیله‌ای است برای دفاع از فرانسه و اروپا در برابر گسترش اسلام».

۵. نشر عقاید نادرست؛ ناصر القفاری از مفتی‌های وهابیون در کتاب خود با عنوان «أصول مذهب الشیعة الامامية» با وارد کردن تهمت‌های ناجوانمردانه بر ضد شیعه، نوشته است: «[امام] خمینی، نام خود را در اذان‌های نماز داخل کرده، آن را بر شهادتین نیز مقدم ساخته است».^۵

۱. ن. ک. نگارش، همان، ص ۸۹-۹۰.

۲. سید توقیر عباس کاظمی، شیعه‌ستیزی در دنیای معاصر، ص ۱۱۹.

۳. حمید نگارش، دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی رحمته‌الله علیه، ص ۸۸.

۴. همان، ص ۶۷.

۵. سید توقیر عباس کاظمی، همان، ص ۱۷۱.

۶. ترویج خشونت و رعب به نام جهاد و شهادت؛ امروزه القاعده [داعش] در گوشه و کنار جهان تحت عنوان جهاد و شهادت اقداماتی را انجام می‌دهد که با عقل، منطق و گزاره‌های دینی سازگار نیست، مانند انتحار میان جمعیت زنان، مردان و اطفال مسلمان و بی‌گناه، سربریدن مسلمانان مخالف باورشان در گوشه و کنار کشورهای اسلامی و... این کارها جز اینکه دین را خشن جلوه داده و به ضرر دین باشد، سودی برای دین ندارد.^۱

۷. نفوذ در برخی ارگان‌های علمی و سیاسی؛

۸. همکاری زمامداران به اصطلاح مسلمان جوامع اسلامی با اسلام‌ستیزان؛ چنان‌که حاکمان ریاض توانسته‌اند با در اختیار قرار دادن امکانات و حمایت مالی از افراط‌گراها نوعی جابه‌جایی در تخلیه عقده‌ها پدید آورند و جای اینکه خود مورد خشم وهابی‌های افراطی قرار گیرند، شیعه را پیش انداخته و تمام اهداف افراط‌گراها را شبیه قلهداد کرده‌اند.^۲ نمونه دیگر حبیب بورقبیه، یکی از چهره‌هایی بود که در رشته حقوق در فرانسه تحصیلات خود را به پایان رساند. او با هدایت استعمار فرانسه که به خوبی فضای مذهبی و دینی تونس را به عنوان مهد اسلام در شمال آفریقا می‌دانست، پروژه عرب‌گرایی را با احتیاط بسیاری آغاز کرد. وی در ابتدا برای جلب نظر مردم مسلمان تونس به استفاده از نمادهای مذهبی پرداخت. از حجاب دفاع می‌کرد، اغلب جلسات حزبی را در اماکن مذهبی برپا می‌کرد. تا آنجا که به سبب عوام‌فریبی ملقب به «مجاهد اکبر» شد؛ اما هنگامی که به کمک فرانسه قدرت خود را تثبیت کرد، شرایط کاملاً دگرگون شد. وی پس از چندی، ستیز خود را با دین علنی کرد. وی اعلام نمود که روزه گرفتن در ماه رمضان تولیدات اقتصادی را دچار اختلال می‌کند و این امر در کشوری که آرزوی صنعتی شدن را دارد، پذیرفتنی نیست.

۱. محمد عارف صداقت، سیره و روش پیامبر ﷺ در برخورد (تعامل) با دشمنان، ص ۱۳۱.

۲. صداقت، محمد عارف، همان، ص ۲۶۶.

بورق‌بیه در طول ۳۱ سال حکومت خود، از هیچ فعالیتی در راه انزوای اسلام کوتاهی نکرد و میان کشورهای اسلامی به عنوان سکولارترین حاکم عرب شناخته شد.^۱

۸. حمایت از افراد به ظاهر مسلمان در جهت خراب کردن چهره اسلام؛ نمونه‌ای از افراد به ظاهر مسلمان، «حسن‌اللهیاری» است که به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی مسلط بوده و با لباس روحانیت شیعه در شبکه‌های جهانی ظاهر شد که در حال حاضر مقیم آمریکاست و از همان جا شبکه جهانی «اهل بیت» را اداره می‌کند و نیز با پشتیبانی استعمار معاصر برای تشدید روند شیعه‌ستیزی و ایجاد اختلاف میان شیعه و سنی تلاش می‌کند.^۲

۹. تفرقه‌افکنی و فتنه‌انگیزی؛ این روش، یکی دیگر از شیوه‌های اسلام‌ستیزی است. امام علیه السلام با بیانات موشکارانه خود، ملت را آگاه کردند:

امروز وضع سیاسی دنیا طوری است که تمامی کشورهای عالم تحت نظر سیاسی ابرقدرت‌ها هستند، همه جا ناظر هستند و برای شکست همه طوایف و قشرهای دیگر طرح دارند و مهم‌ترین طرح‌ها، آن است که بین برادرها اختلاف ایجاد کنند. طرح‌های اساسی و سیاسی آنها این است که با اسماء مختلف و با صورت‌های متعدد بین برادرها و بین دوست‌ها اختلاف بیندازند.^۳ یکی از مفتیان وهابی شیعه‌ستیز «عبدالرحمان بن براک» در جواب سؤالی درباره تقریب بین اهل سنت و اهل تشیع، چنین فتوا داده است: «سنی و شیعه دو مذهب متناقض و دو گروه مختلف‌اند و این دو مذهب ضد هم دیگرند که جمع نمی‌شوند... و دعوت وحدت میان سنی و شیعه مانند دعوت به وحدت میان نصرانیت و اسلام است

۱. مهدی علیزاده موسوی، بیداری اسلامی، ص ۱۳۴-۱۳۵.

۲. همان، ص ۱۰۸.

۳. ر.ک: حمید نگارش، دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی علیه السلام، ص ۱۰۳-۱۰۲.

و بدیهی است که کفر و اسلام ضدّ همدیگرند و همچنین سنت و بدعت و معلوم است که گروه شیعه بدترین امتند.^۱

۱۰. در دست گرفتن رسانه‌ها و تبلیغات نادرست؛ رسانه‌ها ابزار مهمی در جهت نشر مطالبی مطابق با واقع یا کاذب هستند و از این طریق اذهان عمومی غیرمسلمان‌ها را تحت تأثیر خویش قرار می‌دهند، به عنوان مثال در رسانه‌های غربی، انسان مسلمان به گونه‌ای تفسیر می‌شود که گویی سوار بر اسب و در دست شمشیری دارد یا عربی است که کیسه‌ای پر از دلار را حمل می‌کند که در حقیقت دستمایهٔ جوک‌ها و طنزها در روزنامه‌های غربی را فراهم ساخته است. یک مؤسسهٔ نظرسنجی در فرانسه در سال ۱۹۸۹ میلادی طی نظرسنجی گروه‌هایی از مسلمان‌ها و غیرمسلمان‌ها فرانسه به این نتیجه رسید که: مسلمان‌ها، اسلام را مساوی صلح و پیشرفت می‌دانند؛ به عکس، غیرمسلمان‌ها آن را با خشونت و ارتجاع پیوند زده‌اند.^۲

همچنین نمونه‌هایی از فیلم‌های ضداسلامی، پخش فیلم کارتونی ضداسلامی در هلند، نمایش تئاتر آیات شیطانی در آلمان؛ اهانت نامه حزب جمهوری خواه آمریکا به اسلام و... همگی در راستای غیرعقلانی و خشونت‌آمیز تروریست نشان دادن چهره اسلام ناب است. به همین دلیل تصویر منفی رسانه‌ها از مسلمان‌ها به صورت بخش لائیک در افکار عمومی درآمده است.^۳

اینها نمونه‌هایی از اقدامات اسلام‌ستیزان جهت تخریب چهره اسلام محمدی ﷺ است که پیامدهای قابل توجهی را در پی دارد. از جمله از بین رفتن استقلال،^۴ ایجاد، بروز و نشر اندیشه التقاطی،^۵ کم‌رنگ شدن زبان قرآن با

۱. ر.ک: سید توقیر عباس کاظمی، همان، ص ۱۶۰.

۲. حسین تقی‌پور، راهکارهای قرآن در تقابل با ناتوی فرهنگی، ص ۱۰۳.

۳. همان، ص ۹۴.

۴. ن.ک: همان، ص ۲۴۱.

۵. ن.ک: همان، ص ۲۴۱.

نام پاکسازی زبان فارسی از عربی،^۱ سست شدن عقاید دینی،^۲ ایجاد اختلاف در جهان اسلام،^۳ ترویج فرهنگ و زبان غربی،^۴ کم‌رنگ شدن نمادهای دینی،^۵ ایجاد وابستگی به غرب،^۶ نشر برداشت‌های نادرست از آموزه‌های اسلام،^۷ تأثیرگذاری در افراد ساده‌لوح^۸ که لزوم توجه به راهکارهای مقابله با آن را بر هر مسلمانی آشکار می‌سازد.

بدین سبب توجه به آسیب‌های اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی لزوم اقدامات هرچه عمیق‌تر همراه برنامه‌ریزی‌های کوتاه و بلند مدت توسط فرد فرد مسلمانان جهان در خصوص مقابله با اسلام‌ستیزی را در پی دارد. یکی از مهم‌ترین وظایف مسلمان دفاع از دین اسلام است.

همان‌طور که امام خمینی علیه السلام با پی بردن به اهداف شوم اسلام‌ستیزان، مقابله با آنان را از وظایف مسلمانان برشمرد و فرمود:

تکلیف ما این است که در مقابل ظلم بایستیم. تکلیف ما این است که با ظلم مبارزه کنیم، معارضه کنیم. از قضایای دیگر انسان می‌تواند صرف‌نظر کند، از خانه‌اش بگذرد، از اولادش صرف‌نظر کند، از جهات دیگر بگذرد، لیکن از اسلام نمی‌تواند بگذرد.^۹

۱. ن. ک: همان، ص ۲۴.

۲. ر. ک: محمد عباس عطایی اصفهانی، اعترافات (۱): خدمات اسلام به اروپا، ص ۳۳۶.

۳. ر. ک: سید توقیر عباس کاظمی، شیعه‌ستیزی در دنیای معاصر، ص ۹۵.

۴. ر. ک: محمد عباس عطایی اصفهانی، اعترافات (۲): وزارت مستعمرات: چگونه اسلام را نابود کنیم، ص ۳۷.

۵. ر. ک: محمد عارف صداقت، سیره و روش پیامبر صلی الله علیه و آله در برخورد (تعامل) با دشمنان، ص ۱۱۶-۱۱۷.

۶. ر. ک: حمید قلندری بردسیری، جنگ نرم و موج بیداری اسلامی، ص ۱۳۲.

۷. ر. ک: پاول فاندلی، سکوت جایز نیست: مقابله با برداشت‌های نادرست آمریکاییان از اسلام، ترجمه: لیدا

کاوسی، ص ۱۷۹.

۸. محمد عارف صداقت، سیره و روش پیامبر صلی الله علیه و آله در برخورد (تعامل) با دشمنان، ص ۱۳۱.

۹. حمید نگارش، دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی علیه السلام، ص ۱۳۰-۱۳۱.

در واقع دفاعی که عمیق‌تر و مهم‌تر از دفاع آب و خاک باشد، دفاع همه جانبه از حق و اسلام محمدی صلی الله علیه و آله است. همان‌گونه که در روایات آمده است:

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام كَانَ فِي وَصِيَّةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام لِأَصْحَابِهِ اَعْلَمُوا أَنَّ الْقُرْآنَ هُدَى اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَ نُورَ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ عَلَى مَا كَانَ مِنْ جَهْدٍ وَ فِاقَةٍ فَإِذَا حَضَرَتْ بَلِيَّةٌ فَاجْعَلُوا أَمْوَالَكُمْ دُونَ أَنْفُسِكُمْ وَإِذَا نَزَلَتْ نَارِلَةٌ فَاجْعَلُوا أَنْفُسَكُمْ دُونَ دِينِكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ الْهَالِكَ مَنْ هَلَكَ دِينُهُ وَ الْحَرِيبُ مَنْ حُرِبَ دِينُهُ؛^۱ از امام صادق عليه السلام است که در ضمن سفارش امیرالمؤمنین عليه السلام به اصحاب خود فرموده است: بدانید که قرآن در شب و روز وسیله راهنمایی است و در شب تاریک با هر سختی و نیازی روشنی بخش است، چون بلائی رخ داد، مال خود را فدای جان کنید و چون ناگواری در رسد، جان خود را فدای دین خود کنید و بدانید هلاک شده کسی است که دینش از دستش برود و غارت زده کسی است که دینش را برده‌اند.^۲

بنابراین همان‌طور که اشاره شد، دفاع از دین و در نهایت مقابله با اسلام‌ستیزان و اسلام‌هراسان به منظور صیانت از دین حتی به قیمت فدای جان امر بسیار ضروری است.

امام خمینی رحمته الله علیه درباره روش‌های اسلام‌ستیزان برای ضربه زدن به مسلمانان می‌فرماید:

«مَسْلَمًا جِهَانِ خَوَارَانِ وَ دَشْمَنَانِ مِلَّتِهَا بَعْدَ از این آرام و قرار نخواهند داشت و به حيله‌ها و تزويرها و چهره‌های گوناگون متمسک می‌شوند و روحانی‌نماها، ملی‌گراها، اجیرشدگان سلاطین، منافقین به فلسفه‌ها و برداشت‌های غلط و منحرف روی می‌آورند و برای خلع سلاح‌های

۱. محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۲۱۶، ح ۲.

۲. همان، ج ۳، ص ۳۰۶.

مسلمان‌ها و ضربه‌زدن به صلابت و ابهت و اقتدار امت محمد ﷺ به هر کاری دست می‌زنند.^۱

مقام معظم رهبری نیز در خصوص آگاهی از اهداف و روش‌های اسلام‌ستیزان و دشمنان می‌فرماید: «اگر نسبت به اهداف و روش‌های دشمن آگاهی پیدا کنیم، می‌توانیم در مقابل طراحی‌های او برنامه‌ریزی و مقاومت کنیم».^۲

اهمیت پرداختن به بیان راهکارهای مقابله با اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی از آن رو است که قطعاً هر مسلمان با تکیه بر آموزه‌های اسلام خود را موظف می‌داند به دفاع از دین خود بپردازد و در برابر کسانی که قصد آسیب به مبانی اسلامی دارند، سکوت نکند. علت برگزیدن این موضوع از این جهت است که در نوشتارهای مربوط به این موضوع هرچند مطالبی تحت عنوان اسلام‌ستیزی نوشته شده است؛ اما غالب آنها در حد معرفی اسلام‌ستیزی یا بیان راهکارهای کلی مقابله با آن صورت گرفته است و مطلب جامع و مفصلی که به بیان راهکارهای مقابله با اسلام‌ستیزی بپردازد، نگاشته نشده است.

راهکار به معنی شیوه و روش انجام دادن کاری معین^۳ به ویژه حل مشکل است.^۴ عمل تجهیز و به کارگیری نیروها و توانایی‌ها در جهت دستیابی به هدفی معین را نیز راهکار گویند.^۵ این واژه که واژه‌ای جدید در لغت فارسی است، به

۱. حمید نگارش، دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی علیه السلام، ص ۷۸-۷۹.

۲. <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=۲۶۸۲۸>: تاریخ برداشت: ۱۳۹۵/۱۰/۱۹. تاریخ نشر: ۱۳۹۴/۰۳/۲۸.

بیانات رهبری در محفل انس با قرآن.

۳. صدری افشار، غلامحسین و نسرتین و نسترن حکمی، فرهنگ‌نامه فارسی، ج ۲، ص ۱۳۸۹.

۴. حسن انوری، فرهنگ روز سخن، ص ۵۹۲.

۵. همان، ص ۵۹۱.

معنی مجموعه برنامه‌ها، نقشه‌ها، اقدام‌های سازمان یافته برای این کار بیان شده است.^۱ در این نوشته به موارد زیر به طور گسترده پرداخته شده است:

۱. راهکارهای معرفتی و بینشی مقابله با اسلام‌ستیزی، مانند اجرای احکام و تعالیم اسلامی در جامعه، شبهه‌زدایی، پاسخ به شبهات علیه آموزه‌های اسلامی و نیز معرفی فرق انحرافی و بیان تفاوت آنها با آموزه‌های اسلام ناب، سبب تحصیل بینش صحیح و منطقی نسبت به دشمن و درک صحیح از اسلام است.

۲. راهکارهای انگیزشی مقابله با اسلام‌هراسی مانند ایجاد و تقویت اعتماد به نفس و امید میان افراد جامعه اسلامی، سرمایه‌گذاری و پشتیبانی مادی و معنوی از برگزاری مراسم‌های مذهبی، تشویق و تقدیر از عاملان مذهبی در عرصه‌های آموزش، پژوهش، فرهنگ و... باعث ایجاد انگیزه و رغبت در برگزاری امور فرهنگی - اسلامی و نیز مقابله با اسلام‌ستیزی می‌شود.

۳. راهکارهای عملیاتی - اجرایی مقابله با اسلام‌هراسی، مانند اجرایی کردن امور فرهنگی، برنامه‌ریزی‌های هدفمند و تأثیرگذار در زمینه اجرای امور فرهنگی، اجرای امر به معروف و نهی از منکر، اجرایی کردن اتحاد دینی از جمله عملکردهایی محسوب می‌شود که در مقابله با اسلام‌هراسی مؤثر است.

باید توجه داشت که اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی به قصد ستیز با اسلام صورت می‌گیرد؛ اما این ستیزه‌جویی تنها متوجه کشورهای اسلامی نیست. این اقدامات خارج از مرزهای اسلامی و در خصوص تغییر دیدگاه افرادی که آشنایی با اسلام ندارند، نیز انجام می‌شود. واژه‌های اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی از نظر معنا هر دو اشتراکاتی دارند؛ ولی می‌توان تفاوتی جزئی برای این واژه‌ها در نظر گرفت. اسلام‌ستیزی غالباً ستیزه‌هایی است که بیشتر به اسلام و مسلمان‌ها

۱. صدری افشار، غلامحسین و نسرتین حکمی، همان، ج ۲، ص ۱۳۸۸؛ راهبری نیز به معنی رهبری، هدایت، دلالت و راهنمایی (علی اکبر دهخدا، لغت نامه دهخدا، ج ۸، ص ۱۱۸۲۷)؛ عمل راهبر (محمد معین، فرهنگ فارسی، ج ۲، ص ۱۶۲۹) آمده است.

مربوط می‌شود؛ اما اسلام‌هراسی، آن اقداماتی مدنظر است که موجب تغییر دیدگاه، به خصوص ایجاد نوعی هراس از اسلام را در پی دارد. این هراس بیشتر در ارتباط با افرادی است که آگاهی کافی از اسلام ندارند و با اقدامات نابه‌جای اسلام‌هراسان نوعی هراس نسبت به اسلام را ابراز می‌کنند. در نتیجه می‌توان گفت ستیزه‌جویی و ایجاد هراس نسبت به اسلام، تنها هدفش اسلام است.^۱ همچنین هرچند ممکن است افکار مسلمان‌ها و دینداران ناآگاه هم تحت تأثیر قرار گیرد؛ اما افراد غیرمسلمان بیشتر تحت تأثیر اقدامات ضداسلامی، که با نام اسلام صورت می‌گیرد، قرار می‌گیرند. چنان‌که در یک آمار از برخی آمریکایی‌ها خواسته شد که با حداکثر صداقت، راجع به کلمات «اسلام» یا «مسلمان» تفکرات خود را بیان کنند؛^۲ بیشتر آنها اسامی و رویدادهایی را که به فکرشان رسید با خشونت تداعی داشته است.^۳

همچنین توجه به این نکته ضروری است که برخی اسلام‌هراسان و اسلام‌ستیزان در پوشش اسلامی به ستیز با اسلام برخاسته‌اند، مانند گروه تروریستی ضداسلامی داعش. برخی نیز بدون اینکه اهدافی اسلام داشته باشند به ترساندن مردم از اسلام می‌پردازند، مانند آمریکا. البته روی سخن در این نوشته سران دولت آمریکا هستند که آگاهانه به اقدامات اسلام‌ستیزی و اسلام‌هراسی می‌پردازند.

بیان این نکته نیز ضروری است که روی سخن با مسلمان‌ها است و به همین علت از توصیه‌های بزرگان اسلام به خصوص، بنیان‌گذار انقلاب اسلامی ایران

۱. حمید قلندری بردسیری، جنگ نرم و موج‌یاداری اسلامی، ص ۱۲۸. به نقل از مشاور اسبق سیاست‌های خارجی کلینتون / همچنین گفتار امام خمینی علیه‌السلام نیز اشاره بر مورد هدف گرفتن اسلام دارد. (حمید نگارش، دشمن‌شناسی از دیدگاه امام خمینی علیه‌السلام، ص ۱۴۰. به نقل امام خمینی علیه‌السلام).

۲. گاشتاک، پیتر و گابریل گرینبرگ (GOTTSCHALK, PETER. GREENBERG, GABRIEL)، اسلام‌هراسی: نگاه به مسلمانان به مثابه دشمن، (ISLAMOPHOBIA: MAKING MUSLIMS THE ENEMY)، ترجمه:

امام خمینی علیه السلام به عنوان یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار در به ثمر رساندن نهضتی اسلامی و نیز مقام معظم رهبری در جای جای مطالب استفاده شده است. چنان که مقام معظم رهبری (مدظله العالی) درباره معرفی اسلام هراسان می‌فرمایند:

عده‌ای دارند مردم را، جوامع را، جوانان را، اذهان را از اسلام می‌ترسانند، اینها چه کسانی هستند؟ درست که مسئله را می‌شکافیم و در مسئله دقت می‌کنیم، می‌بینیم که اینها همان اقلیت قلدر و زیاده‌خواهی هستند که از حاکمیت اسلام می‌ترسند. از اسلام سیاسی می‌ترسند. از حضور اسلام در متن زندگی جوامع می‌ترسند. علت ترسشان هم این است که منافع آنها لطمه خواهد خورد. اسلام هراسی در واقع ترجمه هراس و سراسیمه‌ای قدرت‌ها در مقابل اسلام است؛ واقع قضیه این است.^۱

پژوهشگران نیز بر این باورند که اسلام هراسی انعکاس دقیق یک نگرانی اجتماعی نسبت به اسلام و فرهنگ مسلمانان است. این ویژگی ریشه‌های عمیقی در روان آمریکایی دارد.^۲ همچنان که در گفتارهای رسمی رادیو آمریکا واژه‌های منفی همانند "تندرو"، "تروریست" و "خسوس" به صورت ناعادلانه و نادرست [همواره به عنوان صفت برای توصیف واژه‌های اسلام و مسلمانان] به کار می‌رود.^۳

مشهود است راهکارهایی که در این نوشتار بیان می‌شود، در حد ظرفیت نگارش در نوشته حاضر و میزان اهمیت آنها است.

۱. امیر قربانی، مجموعه اندیشه‌های آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای - ۳ (اسلام‌شناسی)، ص ۶۵.

۲. گاشتاک، پیتر و گابریل گرینبرگ، اسلام هراسی: نگاه به مسلمانان به مثابه دشمن، ISLAMOPHOBIA: (MAKING MUSLIMS THE ENEMY)، ترجمه: حسین علیزاده، ص ۲۰.

۳. صادق سلیمی‌بنی، ارمنغان دموکراسی: جهت‌گیری سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا در قبال جمهوری اسلامی ایران، ص ۱۰۲.

شایان ذکر است برخی راهکارها، دربرگیرنده توضیحات فراوان و نیز مشترک است؛ اما تنها مواردی که ارتباط بیشتری به عنوان راهکار جهت مقابله با اسلام ستیزی دارند، گزینش شده است. همچنین تقسیم بندی یافته ها بر مبنای راهکار معرفتی، انگیزشی و عملی لزوماً بر اساس یافته های روان شناسی نیست؛ بلکه از نوعی نگرش برخاسته از تحقیقات پژوهشی به دست آمده است.

از آنجا که دو واژه اسلام ستیزی و اسلام هراسی در جای جای کتاب به کار رفته است، به منظور جلوگیری از تکرار، به تناسب مطالب یکی از واژه های به کار برده شده است. همچنین تا حد امکان هرگونه ادعا در متن به طور مستند بیان شده است؛ چراکه بیان مصادیق اسلام ستیزی و راهکارهای مقابله با آن با ارائه مستندات حقیقی موجب تقویت استدلال ها می شود.

در نهایت امیدواریم راهکارهایی که بیان می گردد به دفاع از آیین پاک اسلام و مقابله با اسلام ستیزی و اسلام هراسی کمک کند. همچنین نه تنها جامعه اسلامی، بلکه دهکده جهانی را با آموزه های صحیح اسلام ناب محمدی آمیخته سازد. در حقیقت اگر راهکارهای قرآنی جامعه عمل بیوشد، اقدامات اسلام ستیزان جهت ضربه به اسلام به خودشان بازخواهد گشت، همان طور که خداوند می فرماید: «وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ»، (آل عمران: ۵۴).

در پایان نیز لازم است از همکاری حوزه علمیه حضرت آمنه علیها السلام، به خصوص سرکار خانم سائیری و سرکار خانم شعبانی تشکر نمایم.